

Razkritje informacij o izrečenem ukrepu nadzora kreditni instituciji z dne 25. 4. 2024

Informacije o kršitelju	
Naziv in sedež pravne osebe	Deželna banka Slovenije, d. d., Kolodvorska ulica 9, 1000 Ljubljana, matična številka: 5349907000 (v nadaljevanju: banka).
Informacije o kršitvi	
Opis okoliščin in ravnanj, ki pomenijo kršitev ZBan-3 ali Uredbe (EU) št. 575/2013	Na podlagi opravljenega pregleda so bile ugotovljene kršitve ZBan-3 (podrobneje navedeno v izreku odredbe spodaj), zato je Banka Slovenije banki izdala Odredbo za odpravo kršitev z ref. oznako PBH-24.60-010/23-003 z dne 25. 4. 2024.
Narava ugotovljenih kršitev	Kršitve s področja merjenja in spremljave izpostavljenosti obrestnemu tveganju v bančni knjigi.
1. Deželna banka Slovenije, d. d., Kolodvorska ulica 9, 1000 Ljubljana, matična številka: 5349907 (v nadaljevanju: banka), krši 2. točko prvega odstavka 148. člena v povezavi s 1. točko drugega odstavka 156. člena in s prvim odstavkom 167. člena ZBan-3 v povezavi s 4., 5. in 17. členom Sklepa o ureditvi notranjega upravljanja, upravljalnem organu in procesu ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala za banke in hranilnice (Uradni list RS, št. 115/21, v nadaljevanju: Sklep o notranjem upravljanju) ter 32. in 33. odstavkom Smernic, izdanih na podlagi člena 84(6) Direktive 2013/36/EU, ki določajo merila za ugotavljanje, ovrednotenje, upravljanje in zmanjšanje tveganj, ki izhajajo iz morebitnih sprememb obrestne mere, ter za ocenjevanje in spremljanje tveganja kreditnega razmika pri dejavnostih iz netrgovalne knjige institucij (EBA/GL/2022/14; 20. oktober 2022; v nadaljevanju: Smernice o upravljanju obrestnega tveganja)¹ s tem, ko ni zagotovila stabilne ureditve notranjega upravljanja, ki obsega učinkovite procese upravljanja tveganj za ugotavljanje, merjenje oziroma ocenjevanje, obvladovanje, spremljanje tveganj in poročanje o tveganjih, ter ker uprava banke in nadzorni svet banke nista zagotovila pravočasne odobritve strateških ciljev banke, določitve, sprejetja in rednega pregledovanja strategije prevzemanja tveganj, ki jim je banka izpostavljena ali bi jim lahko bila izpostavljena pri svojem poslovanju, vključno s tveganji, ki izvirajo iz makroekonomskega okolja, v katerem banka posluje, z upoštevanjem vsakokratnega poslovnega cikla, ker ni: - pravočasno posodobila <i>Razvojne strategije Deželne banke Slovenije, d. d., do leta 2024</i>, kar je pomenilo, da cilji naložbene strategije niso bili več ustrezni, ker niso bili usklajeni s pomembnimi spremembami v makroekonomskem okolju – s povečano inflacijo in dvigom obrestnih mer ter s spremenjenim poslovnim okoljem banke s povečanim dolgoročnim kreditiranjem s fiksno obrestno mero. Enako banka spremembam v makroekonomskem okolju in poslovnem okolju ni sledila v posodobitvah ciljev in v pristopu banke k prevzemanju in upravljanju obrestnega tveganja. Slednje je pomenilo, da <i>Razvojna strategija Deželne banke Slovenije, d. d., do leta 2024</i> ni bila skladna s <i>Strategijo prevzemanja in upravljanja tveganj</i> ter <i>Politiko prevzemanja in upravljanja obrestnega tveganja v bančni knjigi in tveganja spremembe kreditnega razmika, ki je posledica dejavnosti netrgovalne knjige</i>;	

¹ Obvezno uporabo Smernic o upravljanju obrestnega tveganja je Banka Slovenije določila s Sklepom o uporabi Smernic, izdanih na podlagi člena 84(6) Direktive 2013/36/EU, ki določajo merila za ugotavljanje, ovrednotenje, upravljanje in zmanjšanje tveganj, ki izhajajo iz morebitnih sprememb obrestne mere, ter za ocenjevanje in spremljanje tveganja kreditnega razmika pri dejavnostih iz netrgovalne knjige institucij (Uradni list RS, št. 49/23).

- opredelila nagnjenosti institucije k obrestnemu tveganju v bančni knjigi v obliki sprejemljivega vpliva spremenljivih obrestnih mer na vse mere obrestnega tveganja v bančni knjigi in najvišje ravni tveganja kreditnega razmika v bančni knjigi (v nadaljevanju: tveganje CSRBB²), ki ga je banka z namenom uresničevanja svojih poslovnih ciljev, strategij in politik ter ob upoštevanju sposobnosti za prevzemanje tveganj še pripravljena prevzeti.

Banka mora zagotavljati stabilno ureditev notranjega upravljanja v skladu s 148. členom ZBan-3 ter skladnost vzpostavljenih strategij, politik in postopkov upravljanja obrestnega tveganja z zahtevami 156. in 167. člena ZBan-3, v povezavi s 4., 5. in 17. členom Sklepa o notranjem upravljanju ter 32. in 33. odstavkom Smernic o upravljanju obrestnega tveganja. Ob tem mora zagotoviti, da bo te strategije, politike in postopke tudi uresničevala.

Za odpravo ugotovljenih kršitev mora banka pripraviti novo oziroma posodobiti obstoječo *Strategijo prevzemanja in upravljanja tveganj* ter *Strnjeno izjavo upravljalnega organa o tveganjih*, na način, da bodo cilji in postopki glede prevzemanja in upravljanja obrestnega tveganja v bančni knjigi in tveganja CSRBB sledili usmeritvam, ki jih je banka že opredelila v novi *Strategiji Skupine Deželna banka Slovenije 2024–2027* z veljavnostjo 1. 1. 2024. Nadalje mora banka v skladu s tem prilagoditi oziroma posodobiti tudi druge interne akte s področja obrestnega tveganja v bančni knjigi in tveganja CSRBB ter po stanju na dan 30. 9. 2024 pripraviti:

- poročilo o izvedbi prej zahtevanih uskladitev in prilagoditev strategij, politik in postopkov prevzemanja in upravljanja obrestnega tveganja ter
- poročilo o doseganju strateških ciljev s področja obrestnega tveganja, ki imajo v *Strategiji Skupine Deželna banka Slovenije 2024–2027*.

2. Banka krši prvi in tretji odstavek 177. člena ZBan-3 v povezavi z 11., 39., 41. in 44. odstavkom Smernic o upravljanju obrestnega tveganja ter v povezavi s 23. členom Sklepa o notranjem upravljanju, s tem ko ne zagotavlja zanesljivega upravljanja z obrestnim tveganjem, in 28. odstavkom Smernic organa EBA o notranjem upravljanju (EBA/GL/2021/05; 2. julij 2021; v nadaljevanju: Smernice o notranjem upravljanju), ker nima vzpostavljenih ustreznih limitov za omejevanje obrestnega tveganja, kot so opredeljeni v 9. točki drugega odstavka 3. člena Sklepa o notranjem upravljanju, in so postopki za določanje in spreminjanje posameznih limitov pomanjkljivi, kar se kaže predvsem v naslednjem:

- Banka je s spremembo limita največje izgube ekonomske vrednosti lastniškega kapitala (v nadaljevanju: EVE³), ki jo je potrdila uprava banke, dopustila prevzemanje višjega obrestnega tveganja ter s tem ni več zagotavljala usklajenosti limitnega sistema s *Strategijo prevzemanja in upravljanja tveganj* in *Strnjeno izjavo upravljalnega organa o tveganjih*.
- Banka za tveganja, ki vplivajo na mere neto prihodkov od obresti, vključno s spremembo tržne vrednosti, nima določenih limitov. Prav tako za tveganje spremembe CSRBB nima

² Ang. Credit spread risk in banking book

³ Ang. Economic value of Equity

določenega limita, ki bi upošteval tudi strukturo portfelja dolžniških vrednostnih papirjev.

- Banka nima jasno opredeljeno, ali so limiti na področju obrestnega tveganja določeni na ravni Skupine Deželna banka Slovenije⁴ (v nadaljevanju: Skupina DBS) ali na ravni banke.

Banka mora zagotavljati ustrezne notranje sisteme za ugotavljanje, ovrednotenje, upravljanje in zmanjševanje tveganj zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer in tveganj, ki izhajajo iz morebitnih sprememb kreditnih razmikov v skladu s prvim in tretjim odstavkom 177. člena ZBan-3, ter skladnost z zahtevami 23. člena Sklepa o ureditvi notranjega upravljanja, 28. odstavka Smernic o notranjem upravljanju in z zahtevami 11., 39., 41. in 44. odstavka Smernic o upravljanju obrestnega tveganja.

Za odpravo kršitve mora banka vzpostaviti in opredeliti ustrezne limite izpostavljenosti obrestnemu tveganju v bančni knjigi in tveganju CSRBB, ki jih bo potrdil upravljalni organ v banki in bodo določeni za vse mere obrestnega tveganja (tveganje izgube EVE, tveganja, ki vplivajo na mero neto prihodkov od obresti, in tveganje spremembe CSRBB) na način, da bodo usklajeni s *Strategijo Skupine Deželna banka Slovenije 2024–2027* in s *Strategijo prevzemanja in upravljanja tveganj*, ter to ustrezno dokumentirati.

3. Banka krši četrti odstavek 158. člena ZBan-3 v povezavi s tretjim in četrtim odstavkom 167. člena ZBan-3 v povezavi z 9. členom Sklepa o notranjem upravljanju in 34. odstavkom Smernic o notranjem upravljanju ter 40., 41., 42., 51., 65., 67. in 69. odstavkom Smernic upravljanja obrestnega tveganja, ker na različnih ravneh odločanja (odbori, uprava, nadzorni svet) v zvezi z upravljanjem obrestnega tveganja ni vzpostavila redne spremljave in poročanja o izpostavljenosti obrestnemu tveganju v bančni knjigi in tveganju CSRBB ob upoštevanju tekočega poslovanja banke. Na sejah nadzornega sveta, uprave in odbora za upravljanje z bilanco banke (v nadaljevanju: odbor ALCO) glede upravljanja obrestnega tveganja in tveganja CSRBB odločevalci namreč niso razpolagali z vsemi informacijami (poročili in pojasnili), na podlagi katerih bi aktivno razpravljali in bi na ta način zagotovili pravočasno sprejemanje ustreznih odločitev ter spremljavo, ali banka posluje v skladu s sprejeto *Strategijo prevzemanja in upravljanja tveganj*. Banka prav tako za izpostavljenosti obrestnemu tveganju in tveganju CSRBB ni imela ustreznih določenih postopkov glede odobritve, spremljave in poročanja o izkoriščenosti limitov na različnih ravneh odločanja (uprava in odbor ALCO) na način, da bi bil zagotovljen učinkovit pretok informacij med njimi.

Banka mora zagotavljati, da je delovanje funkcije upravljanja tveganj v skladu s četrtim odstavkom 158. člena ZBan-3 ter da bosta uprava in nadzorni svet pravočasno seznanjena in aktivno sodelovala pri odločitvah o pomembnih tveganjih v skladu s tretjim in četrtim odstavkom 167. člena ZBan-3, vse navedeno ob upoštevanju zahtev iz 9. člena Sklepa o notranjem upravljanju, 34. odstavka Smernic o notranjem upravljanju ter iz 40., 41., 42., 51., 65., 67. in 69. odstavka Smernic o upravljanju obrestnega tveganja.

Za odpravo kršitve mora banka vzpostaviti tak okvir za upravljanje obrestnega tveganja v bančni knjigi in tveganja CSRBB, da bodo jasno določeni odgovornosti, postopki za določitev in odobritev limitov izpostavljenosti ter politike in postopki, s katerimi bo zagotovila, da bodo cilji upravljanja tveganja doseženi. To pomeni, da mora banka za odbor ALCO in upravljalna organa banke (upravo in nadzorni svet) zagotoviti ažurna poročila o izpostavljenosti obrestnemu tveganju v bančni knjigi

⁴ Skupino Deželna banka Slovenije sestavljajo banka in odvisni družbi DBS Leasing, d. o. o., in DBS Nepremičnine, d. o. o., vendar se v obseg bonitetne konsolidacije vključuje samo DBS Leasing, d. o. o.

in tveganju CSRBB, jih redno seznanjati s spremembami politike ali postopkov upravljanja in merjenja teh tveganj, na podlagi česar bodo odločevalci o izpostavljenosti tem tveganjem lahko konstruktivno razpravljali in pravočasno sprejeli ustrezne odločitve oziroma bodo spremljali, ali banka posluje v skladu s svojo strategijo in sprejetimi limiti.

4. Banka krši 53. člen ZBan-3 v povezavi z 58., 59. in 61. odstavkom Smernic o notranjem upravljanju, ker ni zagotovila, da bi komisija za tveganja oziroma njeni člani na sejah komisije za tveganja v obdobju od 1. 1. 2022 do 30. 6. 2023, v katerem je imela komisija za tveganja sedem sej, sodelovali v odprti in kritični razpravi ter s tem nadzornemu svetu svetovali glede splošne sedanje in prihodnje nagnjenosti banke k prevzemanju obrestnega tveganja v bančni knjigi in tveganja CSRBB ter glede strategije upravljanja teh tveganj. Kot izhaja iz zapisnikov sej komisije za tveganja, člani slednje niso opravili nikakršne razprave v zvezi z upravljanjem in merjenjem obrestnega tveganja, čeprav je obravnavala točke s področja obrestnega tveganja (primeroma 2.1 točka dnevnega reda na 11. redni seji in 3. točka dnevnega reda na 12. redni seji).

Banka mora zagotavljati, da je delovanje komisije za tveganja v skladu s 53. členom ZBan-3, in sicer morajo člani komisije za tveganja aktivno sodelovati v odprti in kritični razpravi in sklepne ugotovitve predstaviti nadzornemu svetu, da bo ta lahko izvajal strategijo tveganja in ustrezno nadziral izkoriščenost limitov, ter glavne rezultate in sklepne ugotovitve ustrezno dokumentirati, kot to zahtevajo Smernice o notranjem upravljanju v 58., 59. in 61. odstavku.

Za odpravo kršitev mora banka zagotoviti aktivno vlogo komisije za tveganja, ki je posvetovalni organ nadzornega sveta, na način, da bo iz zapisnikov komisije izhajalo, da so njeni člani aktivno razpravljali in po potrebi sprejeli sklepe o upravljanju obrestnega tveganja v bančni knjigi in tveganja CSRBB.

5. Banka krši prvi odstavek 177. člena ZBan-3 v povezavi s 112., 67. in 26. odstavkom Smernic upravljanja obrestnega tveganja, ker banka za vključevanje vlog na vpogled v merjenje obrestnega tveganja ne uporablja ustreznih vedenjskih predpostavk ter za namen ocenjevanja vpliva vedenjskih predpostavk na izpostavljenost obrestnemu tveganju v bančni knjigi ne izvaja redne analize občutljivosti in testiranja predpostavk za nazaj.

Banka mora zagotavljati ustrezne notranje sisteme za ugotavljanje, ovrednotenje, upravljanje in zmanjševanje tveganj zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer v skladu s 177. členom ZBan-3 ter zagotoviti skladnost s 112., 67. in 26. odstavkom Smernic o upravljanju obrestnega tveganja.

Za namen odprave ugotovljene kršitve mora banka pri oblikovanju vedenjskih predpostavk zagotoviti ustrezno opredelitev stabilnih vlog, pripraviti oceno prehodov med posameznimi vlogami (npr. med vpoglednimi vlogami in vezanimi vlogami) in v modelu vpoglednih vlog uporabiti ustrezne predpostavke glede na pričakovan prihodnji razvoj gibanja vlog. Ob tem mora banka najmanj enkrat letno pripraviti tudi analizo občutljivosti ključnih parametrov na različne mere obrestnega tveganja in izvesti stresno testiranje posameznih mer tveganja na spremembe ključnih predpostavk ter to upoštevati pri odločitvi o razporeditvi notranjega kapitala.

6. Uprava banke mora Banki Slovenije najpozneje do **31. 5. 2024** predložiti podroben akcijski načrt, v katerem bo navedla izbrane ukrepe za odpravo kršitev iz 1., 2., 3., 4. in 5. točke te odredbe. Prav tako mora do istega datuma sporočiti ime odgovornega člana uprave in ime odgovornih oseb, določenih v skladu z interno organizacijo banke, oziroma zunanjih sodelavcev banke, ki bodo zadolženi za izvršitev posameznih aktivnosti za odpravo kršitev ter za pripravo in izvajanje izbranih

ukrepov iz akcijskega načrta.

Uprava banke mora z akcijskim načrtom terminsko opredeliti izvedbo posameznega ukrepa in opredeliti osebe, ki bodo v skladu z interno organizacijo banke odgovorne za izvedbo posameznega ukrepa oziroma aktivnosti.

Banka mora kršitve iz 1., 2., 3., 4. in 5. točke odpraviti najpozneje do **30. 9. 2024** ter Banki Slovenije najpozneje do **15. 10. 2024** dostaviti poročilo ter priložiti listine in druge dokaze, iz katerih izhaja, da so bile kršitve odpravljene.

7. Na spletnih straneh Banke Slovenije bodo v skladu s 310. členom ZBan-3 po dokončnosti tega postopka javno objavljene informacije v zvezi s tem ukrepom nadzora, in sicer:
1. kršitelju (naziv in sedež pravne osebe),
 2. o kršitvi:
 - opis okoliščin in ravnanj, ki pomenijo kršitev ZBan-3 ali Uredbe (EU) št. 575/2013,
 - naravo ugotovljenih kršitev,
 3. izrek odločbe, s katero se postopek konča,
 4. informacija o tem, ali je zoper odločbo začet postopek sodnega varstva v skladu ZBan-3.

Informacija o tem, ali je zoper odredbo za odpravo kršitev začet postopek sodnega varstva v skladu z ZBan-3

Zoper odredbo za odpravo kršitev banka ni sprožila postopek sodnega varstva.

Informacije o morebitni odpravi kršitve ali izvedbi odrejenega ukrepa

Banka je kršitve odpravila v postavljenem roku. Dne 18. 2. 2025 je Banka Slovenije izdala odločbo o ugotovitvi, da so bile kršitve odpravljene.